

Jornada 'Habitatge en pandèmia'

Els principals experts en habitatge analitzen els efectes de la covid-19 a Barcelona i l'àrea metropolitana

Barcelona, setembre de 2021

L'Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona (O-HB) i el CUIMPB-Centre Ernest Lluch han celebrat aquest 27 i 28 de setembre la jornada "Habitatge en pandèmia". La presidenta de l'O-HB, Carme Trilla, ha dirigit aquesta jornada en la qual s'han analitzat els efectes de la pandèmia de la covid-19 en l'habitatge a Barcelona i l'àrea metropolitana. En la inauguració de l'acte Trilla ha acompanyat Margarita León, directora acadèmica del CUIMPB-Centre Ernest Lluch, i ha aprofitat per presentar els principals resultats de l'informe L'impacte de la covid-19 en el sistema residencial de la metròpoli de Barcelona. 2020.

En la presentació de la jornada hi han participat diversos càrrecs de la metròpoli de Barcelona. Ada Colau, alcaldessa de Barcelona, ha destacat que "les polítiques públiques d'habitatge s'han deixat en mans del mercat i això ja fa molt de temps que va quedar completament falsejat... És una gran anomalia que no s'hagi apostat per un parc públic". Violant Cervera, consellera de Drets Socials, ha afirmat que "tenim un dèficit d'habitatge de lloguer social. Resoldre-ho és una de les prioritats de la legislatura i els fons europeus suposen una gran oportunitat. Cal la col·laboració de tothom per a fer front a l'emergència habitacional". Antonio Balmón, vicepresident executiu de l'AMB, ha constatat que "les administracions públiques han d'afrontar les polítiques d'habitatge i donar resposta a les demandes d'habitatge". Carmela Fortuny, vicepresidenta segona de la Diputació de Barcelona ha ressaltat que la pandèmia "ha accentuat tendències, ha aguditzat problemes que ja existien i ha agreujat situacions de vulnerabilitat i risc social greu". Per la seva banda, David Lucas, secretari general d'Agenda Urbana i Habitatge, qui també ha fet referència a la importància de "la col·laboració publicoprivada per fer front a la crisi".

La sessió inaugural l'ha portat a terme Susanne Bauer, presidenta d'Eurocities Working Group on Housing, qui ha fet una anàlisi de l'afectació de la pandèmia de la covid-19 en l'àmbit internacional. Bauer ha explicat que a hores d'ara arreu "continua existint una amenaça i incertesa sobre com evolucionarà la pandèmia i com treballar-hi" i ha repassat algunes de les mesures que els països europeus han posat en marxa per minimitzar els efectes econòmics i socials de la pandèmia, i ha afirmat finalment que "l'habitatge s'està convertint en un tema europeu cada cop més important, però encara anem una mica endarrerits". Entrant en detall sobre la situació a la Unió Europea, Bauer ha explicat que "un 8 % de les llars de la Unió Europea ha tingut problemes per pagar el lloguer i un 13 % els ha tingut per pagar les factures dels serveis; i ha augmentat un 6 % les llars que han hagut d'abandonar el seu habitatge perquè no el podien pagar".

En aquests moments, ha explicat Sussane Bauer, "ens trobem en Pacte Verd Europeu, un projecte que vol aconseguir renovar 35 milions d'edificis d'aquí al 2030 i convertir Europa en el primer continent d'emissions neutres de cara al 2050".

La primera taula, "El context socioeconòmic: impacte de la pandèmia en els factors determinants del mercat residencial a l'àrea metropolitana", ha estat moderada per Ricard Gomà, doctor en Ciència Política i de l'Administració, director de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB) i vicepresident de l'O-HB. L'han protagonitzat Juan Antonio Módenes, doctor

Jornada 'Habitatge en pandèmia'

en Geografia, investigador al Centre d'Estudis Demogràfics i membre del Consell Assessor de l'O-HB, que ha parlat sobre covid-19 i canvi demogràfic, i ha afirmat que "l'impacte de la covid-19 sobre la mortalitat és relativament lleu, la fecunditat ha tingut una àmplia disminució, fet que significa que d'aquí a 25-30 anys hi haurà una reducció de la demanda residencial... La tendència indica que cada vegada hi haurà més llars que s'aniran dissolent (potser per defuncions) i menys llars que s'aniran formant, de manera que podríem tenir, a la llarga, un equilibri. Aquesta tendència s'observa ja en altres països del nord d'Europa". Després ha intervingut Lara Navarro, doctora en Sociologia i investigadora a l'IERMB, qui ha parlat sobre vulnerabilitat residencial, i ha afirmat que "gairebé la meitat dels llogaters de l'AMB dediquen més del 40 % dels seus ingressos a l'habitatge" i ha destacat la necessitat de fer estructurals les mesures socials per contrarestar els efectes de pandèmia. La darrera intervenció d'aquesta taula l'ha fet Vittorio Galetto, doctor en Economia i cap de l'Àrea d'Economia Regional i Urbana de l'IERMB, qui, centrant-se en el mercat de treball, ha destacat que "les ciutats seguiran essent font de riquesa i innovació, però si són capaces d'adaptar-se a la nova realitat o si no marcarà la qualitat de vida dels seus habitants".

La segona taula, "Accés i permanència a l'habitatge en pandèmia", ha estat moderada per Joana Amat, administradora de finques, vicepresidenta de Finques Amat i membre del Consell Assessor de l'O-HB. Hi han participat Xavier Vilajoana, president de l'Associació de Promotors i Constructors d'Edificis de Catalunya (APCE), que ha mostrat dades que demostren com la pandèmia "sobre el sector promotor no ha tingut una incidència tan important com en altres sectors" però "sí que hi ha una davallada en la compra d'habitatge de segona mà, sobretot en el primer semestre de 2020... i canvis importants com la renúncia a espais interiors per espais més exteriors o marxar de les grans ciutats". Max Gigling, doctor en Psicologia Social i col·laborador de l'O-HB, ha presentat els resultats de l'enquesta Habitant en confinament, realitzada per l'O-HB durant el confinament, i ha destacat que "un 42,8 % de les llars interrogades considera que el seu habitatge té carències" i, posats a canviar-lo, "el 59 % de les persones demandants de lloguer buscarien un habitatge de compra si la seva situació econòmica li permetés de triar lliurement". Gigling també ha aportat els primers resultats provisionals de l'enquesta sobre demanda residencial, portada a terme el segon trimestre de 2021, on s'analitza el perfil de la demanda, amb conclusions com que "una quarta part de les persones enquestades en 2021 diu haver canviat els seus criteris de cerca a causa de la crisi sanitària", i una gran part busca un habitatge amb espai exterior. I és en aquesta recerca de nou habitatge on "la percepció general de les persones demandants sobre l'evolució de l'oferta i dels preus de la mena d'habitatge que estan buscant és que hi ha poca oferta, amb tendència a mantenir-se o reduir-se, i preus alts, amb tendència a mantenir-se o créixer". La taula l'ha tancada Carme Trilla, economista i presidenta de l'O-HB, qui ha presentat el laboratori Oferta i demanda d'habitatges de lloguer. Dades trimestrals de portals immobiliaris. Segon trimestre de 2021. N'ha destacat que "els preus d'oferta dels lloguers a Barcelona registren el primer increment trimestral des de fa un any, però bé que encara es mantenen per sota dels valors que havien arribat a assolir fins a començaments de 2020".

La primera taula del segon dia de la jornada ha estat "Exclusió residencial i grups vulnerables durant la pandèmia", moderada per Zaida Muxí, doctora en Arquitectura, professora a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona i membre del Consell Assessor de l'O-HB; la primera en intervenir ha estat Blanca Deusdad, doctora en Sociologia i investigadora a la Càtedra UNESCO d'Habitatge de la Universitat Rovira i Virgili, qui ha apuntat que "la pandèmia va posar en evidència que cal humanitzar els centres residencials i d'això hi ha poc debat i poca imaginació, i evidentment hi ha manca de recursos". L'ha seguit Guillermo Chirino, president del

Jornada 'Habitatge en pandèmia'

Consell Nacional de la Joventut de Catalunya qui ha exposat que “la taxa d'emancipació, per quart trimestre consecutiu, torna a ser la més baixa del segle; més del 83,7 % dels joves de Catalunya no poden exercir el dret bàsic d'accedir a un habitatge”. I ha tancat la taula Jordi Bosch, doctor en arquitectura i director tècnic de l'O-HB, qui ha fet referència al fet que “el risc d'exclusió residencial en llars monoparentals és molt més alt que en les llars encapçalades per una dona... A la mesa d'emergència de Catalunya amb dades del 2019 i 2020, tant en matèria de sol·licituds com de resolucions favorables, el percentatge de sobrerrepresentació de dones és que 2 de cada 3 peticions són dones i 2 de cada 3 resolucions favorables són en llars encapçalades per una dona”.

La següent taula ha sigut “L'emergència residencial en pandèmia”, moderada per Irene Escorihuela, politòloga i jurista, directora de l'Observatori DESC i membre del Consell Assessor de l'O-HB. Hi ha intervingut en primer lloc Carles Donat, doctor en Geografia i cap de projectes de l'O-HB, qui ha parlat sobre els llançaments i ha explicat que “han anat disminuint en els darrers anys, sobretot des de 2013... Però durant el confinament domiciliari els desnonaments practicats pels jutjats van caure, però ja estan repuntant i en el primer trimestre de 2021 ja superen els nivells pre-covid-19”. La segona intervenció ha estat en mans d'Anna Roig, directora de l'Observatori de la Realitat Social de Càritas Diocesana de Barcelona, que va parlar de les famílies que tenen allotjades en habitacions de relloguer durant el confinament domiciliari, i ha destacat que “el 47,5 % no disposava de diners suficients per pagar l'allotjament i el 47,3 % no en tenia per pagar els subministraments. I quasi el 30 % van haver de canviar d'allotjament perquè els demanaven més diners per l'habitació, amb la raó que hi passaven més temps i, per tant, valia més diners”. Finalment ha intervingut Ferran Busquets, director d'Arrels Fundació, qui ha explicat que el 2021 hi ha 1.064 persones vivint al carrer... Arrels proporciona diferents tipus d'habitatges: el 46,2 % provenen del sector privat i el 47,2 % del públic”.

La darrera taula del dia, “Les mesures urgents en habitatge davant la covid-19”, l'ha moderat Lídia Guillén, presidenta de la GHS, i l'han protagonitzat Francisco Javier Martín, director general de Vivienda y Suelo; Jaume Fornt, director de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya; Lucia Martín, regidora d'Habitatge i Rehabilitació de l'Ajuntament de Barcelona; Amadeu Iglesias, director-gerent de l'IMP SOL, de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i Miquel Ortiz Gómez, director del programa SIDH de l'Oficina d'Habitatge de la GSHUA. Tots han explicat les mesures que les seves administracions van posar en marxa arran de la pandèmia de la covid-19.

Finalment, els encarregats del tancament de la jornada han estat Josep Bohigas, vicepresident de l'O-HB i director de Barcelona Regional, i Carme Trilla, que han aprofitat per destacar els punts més importants de cadascuna de les intervencions i han apostat per ampliar el pressupost destinat a habitatge, per poder-hi treballar en tots els aspectes.

Podeu accedir a la jornada a: <https://www.youtube.com/watch?v=03RYCJf-qK8>

Podeu accedir a les presentacions dels ponents a l'apartat de Projectes de: www.ohb.cat

L'**Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona (O-HB)** va ser creat l'any 2017 com una iniciativa conjunta de l'Ajuntament de Barcelona, l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, amb el suport de l'Associació de Gestors d'Habitatge Social (GHS). Des del 2018, és una unitat integrada en l'estructura de l'Institut d'Estudis Regionals Metropolitans de Barcelona (IERMB). La seva finalitat és ser un instrument d'àmbit supramunicipal per a l'anàlisi i la consulta de les dades relacionades amb l'habitatge i per

Jornada 'Habitatge en pandèmia'

donar suport al disseny i l'avaluació de les polítiques públiques d'habitatge en l'àmbit metropolità de Barcelona.

Per a més informació:

Comunicació O-HB

comunicacio@ohb.cat

666 542 379